

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1
Maria Persson

DOM
2010 -05- 24
Meddelad i
Malmö

Mål nr
5916-10 E

SÖKANDE

Ramböll Sverige AB, 556133-0506
Box 17009
104 62 Stockholm

Ombud: Joakim Norrgård
Adress som ovan

MOTPART

Länsstyrelsen i Skåne län
Miljöavdelningen
205 15 Malmö

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Länsstyrelsen i Skåne län får avsluta upphandlingen avseende köp av vattenprovtagning i skånska sjöar 2010-2012 först efter att rättelse vidtagits genom ny utvärdering utan ALcontrol AB:s deltagande.

YRKANDEN M.M.

Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) genomför en upphandling avseende köp av vattenprovtagning i skånska sjöar 2010-2012 (dnr 581-445-10/1200-001). Upphandlingen genomförs som en förenklad upphandling enligt LOU.

Ramböll Sverige AB (Ramböll) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att anbudet från ALcontrol AB (ALcontrol) förkastas och att Ramböll tilldelas upphandlingskontraktet och i andra hand att upphandlingen ska göras om. Som grund för sin talan anför Ramböll bland annat följande. Av anbudsunderlaget framgår att det i anbudet ska anges dels ett fast pris för den totala insatsen för varje år och dels ett totalpris för alla åren tillsammans. Priserna ska anges netto exklusive moms. Det uppställs med andra ord ett skall-krav beträffande priset på tjänsterna, nämligen att detta ska vara fast under avtalsperioden. Vidare anges det i anbudsunderlaget att anbudsgivare som inte uppfyller samtliga skall-krav inte kommer att kunna antas. ALcontrol anger i sitt anbud att priset är fast för år 2010 och att det räknas upp med K-84 åren 2011 och 2012 med november 2009 som basmånad. K-84, vartill hänvisas i anbudet, är faktorprisindex för konsulttjänster. Fast pris måste förstås så att indexuppräknning inte är tillåten. I annat fall skulle det ha tagits in en skrivning som medger indexuppräknning. Fast pris har av Alcontrol endast lämnats för år 2010. Det totala priset för tjänsterna i ALcontrols anbud är inte känt för länsstyrelsen. Uppräkning kan ju inte ske innan jämförelsemånadens index är känt. ALcontrol uppfyller inte skall-kravet att priset ska vara fast. Genom att utvärdera ALcontrols anbud trots att bolaget inte uppfyller skall-kravet har länsstyrelsen brutit mot likabehandlingsprincipen.

2010 -05- 24

Länsstyrelsen bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande.
ALcontrol har i sitt anbud angett följande:

”Priser exkl. moms. Priset är fast för 2010. Räknas upp med K-84 2011 och 2012 med november månad 2009 som basmånad.

<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>Totalt</u>
98 990	116 057	105 817	320 864”

Skall-kravet är därmed uppfyllt. Fast pris innebär att man redan vid upphandlingen fastställer till vilket pris arbetet ska utföras. Detta pris kan indexregleras vilket innebär att uppdragstagaren får ersättning för kostnadsökningar under avtalstiden. För fleråriga uppdrag, som avser upphandlade tjänster från externa konsulter, av typen miljöövervakning är det praxis att tillämpa en uppskrivning av ett fast pris med konsultprisindex K-84. Detta är allmänt vedertaget inom branschen och ett av länsstyrelsen accepterat sätt att tillförsäkra att penningvärdet för en tjänst som upphandlas ett visst år också gäller för övriga år under avtalsperioden. Fast pris kan vara såväl med som utan indexreglering. När kontraktssumman inte ska indexregleras är det kutym att det i avtalet skrivs in ”utan indexreglering” för att undvika missförstånd.

K-84 produceras av Svenska Teknik & Designföretagen med ett indextal varje månad. Faktorprisindex för konsulttjänster mäter förändringarna av konsultföretagens kostnader. Med hjälp av indextalen kan fast ersättning för konsultuppdrag regleras. Indextalet kan inte påverkas av en enskild anbudsgivare. Under åren 2006-2010 är medelvärdet för en årlig konsultprisindexökning 2,84 procent med en förväntad variation på 0,96 procent.

En årlig uppskrivning av det fasta priset med januari 2008 som basmånad innebär en uppskrivning av det fasta priset med 2,2 procent för år 2009 och

2010 -05- 24

med 4,9 procent för år 2010. Därmed bibehålls det fasta prisets penningvärde från år 2008. Om de nu redovisade faktorerna för åren 2008-2010 överförs på åren 2010-2012 får det följande effekt för anbudsgivarna:

ALcontrol

År	Anbud	Faktor	Effekt
2010	98 990	-	98 990
2011	116 057	1,022	118 575
2012	105 817	1,049	110 000

För att motsvarande effekt ska bli tydlig för Ramböll som inte hävdar konsultprisindexuppskrivning för åren 2011 och 2012 kan priserna för dessa år skrivas ned med motsvarande indexvärden.

Ramböll

År	Anbud	Faktor	Effekt
2010	231 000	-	231 000
2011	231 000	1,022	226 095
2012	236 000	1,049	224 980

Ramböll gör bland annat följande tillägg efter att ha tagit del av länsstyrelsens yttrande. För att indexreglering ska gälla ska detta uttryckligen anges i avtalsvillkoren/förfrågningsunderlaget. Den praxis som länsstyrelsen hänvisar till är inte så pass vedertagen att den kan användas som utgångspunkt för den likabehandling av anbudsgivare som föreskrivs i LOU. Formuleringen under punkten 3, Kommersiella villkor, i anbudsunderlaget antyder inte att indexreglering är möjlig och Ramböll har inte heller haft fog för att anta att denna möjlighet finns.

Förvaltningsrätten har den 19 mars 2010 beslutat att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Härvid gäller att en upphandlande myndighet inte får anta ett anbud som inte uppfyller kraven enligt förfrågningsunderlaget och inte heller göra prövningen mot andra kriterier än dem som funnits med i förfrågningsunderlaget.

Enligt 16 kap. 1 och 2 §§ LOU kan rätten pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Därvid gäller att rätten endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

I det i målet aktuella förfrågningsunderlaget anges i punkt 2.3 "Utvärderingskriterier" att det anbud kommer att antas som bedömas vara ekonomiskt mest fördelaktigt med hänsyn taget till pris med 70 procent och erfarenhet med 30 procent. I punkt 3 "Kommersiella villkor" anges att det i anbudet dels ska anges ett fast pris för den totala insatsen för varje år och dels ett totalpris för alla åren tillsammans. Priserna ska anges netto exklusive moms. I punkt 4 "Administrativa bestämmelser" anges att anbudsgivare som inte uppfyller samtliga skall-krav inte kommer att kunna antas.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att rätten, i fråga om åtgärder, endast kan besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först efter rättelse. Rätten har således inte möjlighet att i det enskilda fallet förordna om vilken anbudsgivare som ska tilldelas kontrakt.

Enligt det i målet aktuella förfrågningsunderlaget kommer ett anbud som inte uppfyller samtliga skall-krav inte att antas. I aktuell upphandling är det vidare ett skall-krav att ange fast pris för den totala insatsen per år. ALcontrol har i sitt anbud angett att priset för åren 2011 och 2012 kommer att räknas upp med K-84 med november 2009 som basmånad. Det framgår inte på något sätt av förfrågningsunderlaget att det är tillåtet med indexreglering av ett anbud trots att skall-kravet anger fast pris. Vad länsstyrelsen anfört om att det är praxis att tillämpa en uppskrivning av ett fast pris med konsultprisindex kan således inte beaktas vid bedömningen av huruvida ett skall-krav är uppfyllt eller inte. För det fall indexreglering trots det aktuella skall-kravet skulle anses vara tillåtet borde detta, enligt förvaltningsrättens mening, tydligt ha klargjorts i förfrågningsunderlaget. Eftersom ALcontrols anbud inte uppfyllt det aktuella skall-kravet skulle bolaget rätteligen ha uteslutits från att delta i utvärderingen av upphandlingen. Upphandlingen ska därför rättas på så sätt att en ny utvärdering ska genomföras utan att länsstyrelsen beaktar anbudet från ALcontrol.

Rättens interimistiska beslut från den 19 mars 2010 upphör genom denna dom att gälla.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1b)

Ola Brändström